

POVELJA

Organizacija civilnog društva Šapca

I Uvod

Ova Povelja nastala je kao rezultat prepoznate potrebe organizacija civilnog društva (OCD) koje imaju sedišta na teritoriji Grada Šapca da se definiše okvir za međusobnu saradnju kao i saradnju sa drugim organizacijama i mrežama na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou. Ovom Poveljom uvažavaju se doprinosi različitih organizacija iz različitih oblasti delovanja, prepoznaju mogućnosti koje jesu rezultat zajedničke saradnje. Ova Povelja definiše širi okvir delovanja i omogućava postavljanje prioriteta kako bi se postigao najbolji efekat delovanja OCD Šapca.

Definisanjem zajedničke povelje unutar koje postoji široko polje delovanja, zajednici, institucijama, donosiocima odluka, donatorskoj zajednici i ostalim članovima društva, šaljem snažnu poruku da postoje OCD koje kontinuirano rade na unapređenju kvaliteta života građanki i građana Opštine Šabac.

Povelja predstavlja prvi korak za pravno registrovanje mreže OCD koje imaju sedišta na teritoriji Šapca, a o čemu će Savet OCD doneti odluku.

II Organizacije potpisnice Povelje

Gradska Organizacija Invalida rada Šabac, u daljem tekstu G.O.I.R. osnovana je 1962. godine kao Opštinska, kasnije kao Gradska. Statutom G.O.I.R-a registrovana je kao nevladina, nedobitna, socijalno – humanitarna i nestranačka. Članovi mogu biti invalidi rada, radno - aktivni, nezaposleni, korisnici invalidskih penzija i osobe sa invaliditetom. Ciljevi G.O.I.R-a jestu realno unapređenje društveno ekonomskog položaja njenih članova (bolesnim, siromašnim uz učešće nadležnih institucija u organima lokalne samouprave, Saveza Invalida rada Srbije). Članom osam Statuta u okviru ciljeva organizuju se i različiti oblici kreativnog druženja, obuka za različite veštine (tkanje, vez, čipka), radionice, klub invalida rada i različite sekcije. Oblast delovanja je široka, pa se iz Statuta G.O.I.R-a može bliže sagledati.

Udruženje likovnih stvaralaca Šapca osnovali su umetnici i likovni pedagozi Šapca 1971. godine. Postoji kroz kombinovane pristupe likovnom stvaralaštvu, individualni rad i grupne radionice. Bavi se organizacijom izložbi, izdavaštvom i priređivanjem umetničkih kolonija. Otvorenog je tipa i međunarodnog sastava, a broji preko stotinu stvaralaca različitih kategorija, svrstanih u nekolike grupe, tematski i organizaciono objedinjene.

Caritas Šabac je dobrovoljno, nevladino i neprofitno udruženje osnovano 2000. godine radi svedočenja hrišćanske ljubavi u službi celokupnog razvoja čoveka i društva i ostvarivanja socijalne pravde i mira delujući prevashodno u socijalno-zdravstvenoj i humanitarnoj oblasti. Ciljevi Caritasa Šabac su: pomoć starima, bolesnima i osobama sa invaliditetom, deci i mladima, siromašnim i socijalno ugroženim osobama, mentalno obolelima i zavisnicima, Romima i drugim manjinama, marginalizovanim, nezaposlenima, zatvoreniciima; razvoj volonterizma i socijalnog preduzetništva, podsticaj obrazovanja i zaštita životne sredine.

Kolektiv = nezavisna umetnička asocijacija, osnovan 2000. godine, promovise savremenu umetnost i teoriju, arhitekturu, dizajn i za cilj ima osnivanje Centra za savremenu umetnost u Šapcu. Osnovna načela Kolektiva su edukacija i afirmisanje savremene umetnosti i novih tehnologija organizacijom izložbi, projekcija, predavanja, tribina i sl. Kolektiv čine umetnici, arhitektae, istoričari umetnosti i menadžeri u kulturi.

Udruženje Svetlost su u martu 2001. godine pokrenuli entuzijasti koji su želeli da uče i da svoja znanja iskoriste za osnaživanje drugih, a posebno mladih, da deluju kao kreativni, kritički usmereni i aktivni građani u zajednicama u kojima žive. Vizija: Pozitivna misao – naš smisao. Misija: Kreativno buđenje društva u aktivnom stvaranju svesnog i savesnog pojedinca.

Ciljevi Udruženja su: okupljanje mladih i usmeravanje njihove aktivnosti prema pozitivnim društvenim trendovima; zalaganje za građansko društvo u kome će svi uživati ravnopravan status, zaštita ljudskih prava i sloboda, unapređenje tolerancije i međuljudskih odnosa, promocija ekologije i održivog razvoja, promocija sporta i zdravih stilova života, zaštita interesa potrošača, razvoj lokalne zajednice kroz edukaciju, informisanje, kulturu i umetnost; napredak društva u svim oblastima.

Savez udruženja Roma zapadne Srbije je formiran 2002. godine. Cilj organizacije je unapređenje položaja pripadnika romske nacionalne zajednice a aktivnosti usmerene

na segmente obrazovanja, zapošljavanja, stanovanja, zdravstva, kulture, informisanja, rodne ravnopravnosti, ljudskih prava sa posebnim akcentom na poboljšanje statusa dece, mladih Roma i žena. Dugogodišnje iskustvo, visok stepen edukovanosti, odgovarajući kadar organizacije doprineli su da je naša organizacija u proteklih 15 godina implementirala veliki broj aktivnosti i projekata koji su znatno uticali na poboljšanje položaja romske zajednice.

Asocijacija DUGA je osnovana 2004. godine u Šapcu. Od 2008. godine počela je da deluje na teritoriji cele Srbije. Delujemo programski, neprojektno i trenutno zastupamo pet programa u oblasti: zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, ekonomskog osnaživanja, ljudskih prava i bezbednosti. Od početka rada do danas rukovode nas dva osnovna principa: nikada ne kreiramo programe koji u određenom trenutku neće imati značaj za naše korisnike i korisnice na teritoriji cele Srbije i brinućemo se pre svega o ljudskom biću, nudeći usluge sa namerom unapređenja kvaliteta života. Naše ciljne grupe su: LGBT osobe i njihove porodice, mladi, osobe trećeg doba, osobe koje su u institucionalnom smeštaju, kao i bivši štićenici institucionalnog smeštaja u sistemima socijalne zaštite, zdravstva i pravosuđa, korisnici psihoaktivnih supstanci, osobe koje žive sa HIV/AIDS-om, sa posebnim osvrtom na višestruko osetljive društvene grupe.

Krug 10 – udruženje likovnih stvaralaca je formirano 2007. godine, u Šapcu i okuplja stvaraoce amatere. Pored slikara u udruženju se nalaze i vajari, fotografi i predstavnici primenjene umetnosti. Svi članovi učestvuju na sezonskim i priređuju samostalne izložbe u galeriji udruženja. U Krugu 10 organizuju se kreativne radionice i susreti radi razmene iskustava i podsticaja na rad. Krug 10 svojom posvećenošću stvara pozitivan interes za umetnost.

Društvo "Dante Alighieri" Šabac, je osnovano 2010. godine kao dobrovoljno, nestranačko, nevladino i neprofitno udruženje na neodređeno vreme. Društvo svoj rad zasniva na principima Statuta "Società Dante Alighieri". Osnovni cilj Društva je: "Promovisanje i širenje italijanskog jezika i kulture u Srbiji". Društvo će ciljeve ostvarivati prevashodno u oblasti kulture i obrazovanja.

Kombinart je samoorganizovana, neformalna grupa šabačkih umetnika koja se bavi kulturnim i umetničkim aktivizmom. Kombinart je zajedništvo u umetnosti. Kombinacija različitih umetničkih praksi, tendencija, ideja. Kombinart je i kombinat za umetnike, mesto okupljanja, mesto odakle se polazi u stvaranje. Od početka delovanja, 2012. godine, kroz izložbe, programe i saradnje sa drugim grupama i institucijama kulture, radimo na promovisanju savremene umetnosti na teritoriji Grada Šapca.

Humanitarno udruženje "Ana" registrovano je 2012 godine na principima humanosti, dobrovoljnosti i solidarnost. Svi članovi rade volonterski. Pored sakupljanja i podele humanitarne pomoći ugroženim licima, bez obzira na njihovu versku, nacionalnu ili drugu pripadnost, bavimo se i kulturnim delatnostima (organizujemo pozorišne predstave, izložbe, muzičke nastupe). Delujemo na teritoriji grada Šapca i okoline.

Holodrom je organizacija koja se bavi savremenom umetničkom/kulturnom produkcijom i prezentacijom. Primarno, okuplja vizuelne umetnike i teoretičare umetnosti, ali je otvorena i za pojedince i grupe iz drugih kreativnih oblasti. Osnovana je i registrovana 2013. godine u cilju izgradnje samoodržive platforme za delovanje različitih strategija, koncepata, inovacija i projekata, kroz podsticanje veće produktivnosti kod umetnika

i kontinuiran rad na njihovoj afirmaciji, kao i pozicioniranje umetnika i umetnosti u kontekstu tržišta. Holodrom predstavlja resurs za sofisticiranje umetničke scene i istovremeno definiše i razvija komercijalne moći umetničkog dela/proizvoda. Aktivnosti organizacije usmerene su i u pravcu društveno odgovornog ponašanja, kao i implementacije novih kulturnih pojava i vrednosti u lokalnoj sredini.

Vozi ulice, osnovano 2013. godine je nezavisno, neprofitno, nepolitičko udruženje vođeno čistom idejom i vizijom o unapređenju kvaliteta života u gradskoj sredini, pre svega u domenu urbane mobilnosti. Značajan deo aktivnosti Vozi ulice usmeren je na podršku planskom razvoju grada u skladu sa potrebama biciklista i pešaka, kao i podizanje svesti građana o prednostima bicikliranja. Udruženje deluje lokalno sa fokusom na grad Šabac, a deo aktivnosti je i na nacionalnom nivou, u saradnji sa srodnim organizacijama iz drugih gradova. U pogledu Evropskih integracija, udruženje se zalaže za unapređenje saobraćajne politike države, kroz zalaganje za promenu zakonskih i podzakonskih akata.

Udruženje ljubitelja devete umetnosti "Biberče" je nevladina organizacija iz Mišara osnovana 2013. godine radi promocije strip umetnosti organizovanjem radionica i drugih vidova javne prezentacije.

Udruženje dijaliziranih, transplantiranih i bubrežnih invalida „Čivija” Šabac osnovano je 2014. godine. Udruženje je dobrovoljna, nevladina, nestranačka i nedobitna organizacija osnovana na neodređeno vreme koja okuplja bubrežne invalide, čija je namera unapređenje zdravstvene, socijalne i pravne zaštite ovih osoba. Drugi nivo rada jeste oblast obrazovanja i poboljšanje društvenog života ove osetljive kategorije stanovništva.

Akademija Saša je formirana kao rezultat primene IPA projekta 2014. godine na neodređeno vreme, radi ostvarivanja teoretske i praktične nastave, zapravo stručnog osposobljavanja žena pripadnica romske nacionalne manjine za poslove frizera i kozmetičara. U aktivnosti Akademije uključeno je i objavljivanje publikacija i knjiga o pitanjima koja se odnose na obrazovanje frizera i kozmetičara u skladu sa zakonom.

Inicijativa Sačuvajmo Dom JNA nastala je 2015. godine radi očuvanja objekta Doma JNA u Šapcu, vredne gradjevine moderne arhitekture. Inicijativu su pokrenuli arhitekti, umetnici, građani, a podržale strukovne organizacije iz zemlje i inostranstva, ustanove kulture, asocijacije, udruženja, grupe i istaknuti pojedinci. Inicijativa Sačuvajmo Dom JNA uputila je Zahtev nadležnom Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Valjevu, po kome je pokrenut postupak zaštite objekta kao nepokretnog kulturnog dobra. Inicijativa nastavlja svoje delovanje do rekonstrukcije i dodeljivanja prigodne namene ovoj građevini.

UG "Liga za zdravlje" osnovana je 5. novembra 2015. godine zbog unapređenja socijalne i zdravstvene zaštite. Udruženje doprinosi društvenoj, ekonomskoj, socijalnoj i zdravstvenoj interakciji i razvoju civilnog sektora radi poboljšanja socijalne, ekonomske i zdravstvene pozicije našeg društva. U čitavom nizu delatnosti kojima se bavi naše Udruženje jeste i pomoć marginalizovanim grupama (manjinama, starima, siromašnima, nezaposlenima...), zalaganje za unapređenje javnog zdravlja, razvoj volonterizma, podsticaj obrazovanja i sl. Udruženje svoju delatnost ostvaruje na teritoriji R. Srbije, a posebni ciljevi su: rad na terenu, poboljšanje uslova lečenja, podizanje svesti zajednice o ugroženim društvenim grupama, promovisanje i podsticanje svih segmenata u oblastima obrazovanja, kulture i očuvanja tradicije.

Udruženje hranitelja Beograd podružnice Šabac, Valjevo i Loznica, osnovano je 30.03.2015 u Bg. a Šabac kao podružnica 27.12.2015. Radimo samostalno na svojim opštinama, a osnovani smo radi zdrave promocije hraniteljstva kao vid najboljeg smeštaja dece bez roditeljskog staranja u naše porodice gde imaju ljubav i sigurnost. Radimo na zaštiti i pravima hranitelja i dece.

Edukativno - inkluzivni centar Roma Šabac je nevladino, nestranačko i neprofitno udruženje građana koje je osnovano 2016. godine. Članovi se zalažu za poštovanje ljudskih prava sa namerom poboljšanja položaja romske nacionalne manjine na teritoriji Grada Šapca u čijem su centru pažnje žene, deca i mladi.

Udruženje Mišar je osnovano 2016. godine. Ciljevi Udruženja su: osnaživanje delovanja Roma i Romkinja i aktivno uključivanje u procese donošenja svih odluka koje se tiču njihovih života. Ekonomsko osnaživanje Roma i Romkinja i drugih ranjivih grupa kroz informisanje, edukaciju, javno zastupanje, socijalno preduzetništvo i ostale aktivnosti. Poboljšavanje uslova stanovanja i infrastrukture u romskim i ostalim podstandardnim naseljima. Unapređenje položaja žena i devojčica Romkinja koje spadaju u višestruko diskriminisanu grupu i borbu protiv svih vidova diskriminacije. Obezbeđivanje humanitarne pomoći i omogućavanje boljeg oblika informisanja značajni su za socijalnu sigurnost.

Udruženje poslovnih žena ŠAPČANKE iz Šapca osnovano je 2016. godine, da bi se bolje povezale poslovne žene Šapca na lokalnom, regionalnom, nacionalnom i međunarodnom planu zbog razvoja njihovog poslovanja, prezentovanja razvojnih mogućnosti i potreba, na toj osnovi identifikovanja i korišćenja raspoloživih stranih i domaćih resursa (partneri, znanje, nova tržišta, kapital, tehnologija...). Polazeći od osnovnih principa i pravaca delovanja UPŽ Šapčanke ostvaruje svoje ciljeve kroz sledeće aktivnosti: pomaže u promovisanju poslovnih interesa žena članica, uspostavlja veze sa sličnim udruženjima u Srbiji, Evropi i svetu preko mreže ženskih organizacija, pomaže uključivanje u projekte i kreditne linije evropskih i međunarodnih programa, organizacija i institucija. Pokreće obuke za određene aspekte poslovanja, organizuje obuke za podizanje svesti o preduzetništvu kod mladih.

Udruženje Poljoprivrednik formirano je 2017. godine i bavi se unapređenjem položaja poljoprivrednika na teritoriji Grada Šapca. Sedište udruženja je u Prnjavoru, a udruženje je deo mreže Poljoprivrednik.

III Prioriteti

Prioriteti delovanja definisani ovom poveljom, rezultat su zajedničkog promišljanja organizacija sa teritorije Opštine Šabac i predstavljaju strateška polja njihovog delovanja:

Strateški okvir 1 – Osiguravanje održive i trajne saradnje sa državnim organima i institucijama za rad na unapređenju kvaliteta života građanki i građana u oblastima od javnog interesa i to: rodne ravnopravnosti, ljudskih prava, bezbednosti, socijalne zaštite, smanjenja diskriminacije, formalnog i neformalnog obrazovanja, zdravstvene zaštite, ekologije, kulture, umetnosti, manjinskih prava, smanjenja siromaštva, sporta, medija, urbane mobilnosti, mobilnosti, političke participacije i zaštite kulturne baštine.

Strateški okvir 2 – Kontinuirano praćenje i unapređenje rada institucija kao i saradnja sa institucijama u cilju multidisciplinarnog i sveobuhvatnog pristupa rešavanju problema građanki i građana Šapca.

Strateški okvir 3 – Kontinuiran rad na izgradnji, povezivanju, umrežavanju, održivosti i osnaživanju organizacija civilnog društva, višem nivou svesti i uključivanje u društvene tokove i procese donošenja odluka.

Strateški okvir 4 – Kontinuirani rad i javno zagovaranje u kreiranju, izmeni i dopunama, realizaciji strateških i akcionih planova i njihovom praćenju na lokalnom i nacionalnom nivou uz puno učešće OCD i njihovo zajedničko delovanje.

IV Načela na kojima se zasniva Povelja

Poštovanje identiteta, integriteta, nezavisnosti i slobode mišljenja pojedinaca/ pojedinke

Svaki/a pojedinac/ka, kao i nezavisni aktivista/aktivistkinja ima pravo te je ohrabrena da iskaže svoje konstruktivno mišljenje koje bi doprinelo kvalitetnijem i efikasnijem dostizanju ciljeva ove Povelje.

Poštovanje integriteta i identiteta organizacija

Svaka organizacija koja pristupi potpisivanju Povelje zadržava svoj integritet i identitet - ciljeve, misiju, vrednosti, članstvo, metodologiju rada i ostale specifičnosti koje je čine jedinstvenom. Potpisnice Povelje obavezuju se da se neće izjašnjavati povodom pitanja koje se tiču rada drugih organizacija potpisnica. Usklađivanje aktivnosti se vrši isključivo na temelju dijaloga i dobre volje potpisnica. Ne bi trebalo da bude prinude nad bilo kojom potpisnicom Povelje niti narušavanja njenog integriteta ili identiteta. Svaka organizacija pristupnica Povelje uzdržavaće se od mešanja u rad i procedure ostalih članica pristupnica Povelje.

Nenasilna komunikacija i mirno rešavanje sporova

Organizacije pristupnice Povelje težiće kulturi dijaloga i nenasilnoj komunikaciji dok će se nesuglasice i sporovi rešavati konstruktivnim pristupom. Metode i mehanizmi mirnog rešavanja sporova biće naknadno uređeni zasebnim aktom.

v Sektorski prioriteti saradnje

Vladavina prava

Kao univerzalno načelo svakog otvorenog, slobodnog i demokratskog društva postavljena je vladavina prava, koja se ostvaruje slobodnim i neposrednim izborima, ustavnim jemstvima ljudskih i manjinskih prava, podelom vlasti, nezavisnom sudskom vlašću i povišavanjem značenju Ustava i zakona. Sve organizacije pristupnice Povelji obavezuju se da će raditi na uspostavljanju načela vladavine prava i njenoj promociji. Vladavina prava je cilj, ali i sredstvo poštovanja ljudskih i manjinskih prava čijem ostvarenju težimo.

Ljudska prava

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u svom dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svešću i trebalo bi da jedni prema drugima postupaju u duhu bratstva. To znači da svi mi od trenutka rođenja posedujemo određena prava koja se nazivaju ljudskim pravima. Ljudska prava su zagantovana svakom čoveku na temelju njegovog postojanja i neotuđiva su, što znači da ne mogu nikome biti oduzeta. Ljudskim pravima smatraju se zagantovana prava pojedinaca zaštićenim od države. Osnovna ljudska prava su: dostojanstvo čoveka, pravo na razvoj osobe, jednakost pred zakonom i ravnopravnost, sloboda religije i rasuđivanja, sloboda učenja, sloboda mišljenja, sloboda štampe i informacija, sloboda okupljanja, sloboda udruživanja, sloboda kretanja, sloboda izbora zanimanja, sloboda rada, stanarsko pravo, zagantovanje privatnog vlasništva i prava na nasledstvo. Sve organizacije potpisnice Povelje obavezuju se da će promovisati i poštovati ljudska prava svih građana i građanki bez obzira na različitost, te svojim delovanjem neće ugrožavati ljudska prava bilo koje populacije. Savet organizacija civilnog društva predlažeće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Bezbednost i zaštita od nasilja

Nadležni organi države moraju zagantovati bezbednost svakog pojedinca i pojedinke zajednice, u svakom trenutku, kako je i propisano važećim međunarodnim dokumentima i Ustavom Republike Srbije. Bez elementarne bezbednosti nema ni ljudskih prava koja proističu iz navedenih dokumenata. Savet organizacija civilnog društva predlažeće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Ravnopravnost i zaštita od diskriminacije

Pristajanje na stereotype i diskriminaciju je pristajanje na latentno, verbalno, ali i fizičko nasilje. Svi građani i sve građanke moraju biti jednaki u svojim pravima i obavezama, dužni da poštuju tuđa prava kao granice svoje slobode. Organizacije potpisnice Povelje će u svojim aktivnostima zahtevati i promovisati stalnu zaštitu svakog građanina/ke koji/a je ugrožen/a i čija su prava dovedena u pitanje. Sloboda i jednakost nisu samo dugoročni ciljevi, već pre svega vrednosti kojima se teži. Savet organizacija civilnog društva predlažeće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Socio-ekonomska stabilnost

Usled ranjivosti kojoj su izložene osetljive pojedine društvene grupe: osobe sa invaliditetom, osobe koje su na institucionalnom smeštaju u sistemima socijalne zaštite, zdravlja i pravosuđa i koje iz njega izlaze, LGBT osobe, osobe čije je zdravstveno stanje narušeno, roditelji dece sa retkim i teškim bolestima i dugotrajnim bolestima, romska populacija, deca i odrasli koji rade i žive na ulici, osobe koje žive sa HIV/AIDS-om, žrtve porodičnog i partnerskog nasilja, a zbog čega olako mogu prevagnuti u siromaštvo; organizacije potpisnice Povelje će aktivno raditi na razvijanju programa i projekata u smeru jačanja socio - ekonomske stabilnosti, borbe protiv siromaštva i nezaposlenosti i iskorenjivanja diskriminacije i mobinga u radnom okruženju te će obezbeđivati bolji pristup socijalnim ustanovama. Organizacije pristupnice će zagovarati, ohrabrivati i osnaživati različite oblike socijalnog preduzetništva za osetljive društvene grupe, u nameri da im se obezbedi socio - ekonomska stabilnost i nezavisnost. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Evropske integracije

Potpisnice Povelje prepoznaju Evropske integracije kao važan okvir za promociju, jačanje i zaštitu ljudskih prava. Takođe, organizacije pristupnice povelji saglasne su da učestvuju u procesima promocije i podrške u cilju institucionalne, ekonomske, političke, društvene i kulturne saradnje na evropskom nivou. Evropske integracije doprinose kvalitetnijoj zaštiti prava i poboljšanju kvaliteta života građana, ujedno pomažući razvoj, modernizaciju i transformaciju Srbije ka otvorenom i demokratskom društvu, što bi koristilo svim građanima/kama.

Kultura i umetnost

Kultura i umetnost predstavljaju polaznu tačku za postizanje mnogih ciljeva navedenih u Povelji. Kultura i umetnost stvaraju siguran prostor za okupljanje i osnaživanje zajednice. Organizacije pristupnice Povelji saglasne su da je negovanje kulture od velikog značaja za prepoznavanje, prihvatanje i razvoj identiteta jedne zajednice. Problemi građana i građanki mogu se bolje osvetliti kroz programe koji se bave umetnošću i kulturom, što utiče na smanjivanje socijalne distance i diskriminacije među različitim grupacijama u celom društvu. Organizacije pristupnice Povelje će kroz svoje aktivnosti raditi na promociji umetnosti, ali i podržati umetnike i umetnice čijom emancipacijom i afirmacijom se unapređuje šira kulturna praksa. Potpisnice Povelje će delovati u cilju očuvanja, usavršavanja i afirmacije kulture i umetnosti. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Obrazovanje

Organizacije potpisnice Povelje uviđaju presudnu ulogu formalnog i neformalnog obrazovanja na svim nivoima kao preduslova održivog društvenog razvitka i napretka. Obrazovanje je važan činilac uspostavljanja društvenih vrednosti i prihvatanja različitosti. Organizacije će se baviti otklanjanjem diskriminativnih sadržaja, smanjenjem vršnjačkog i digitalnog nasilja, pospešivanjem bezbednosti u školama, promocijom kulture bezbednosti, osposobljavanjem nastavnika, i nuditi druge nastavne programe i obuke nastavnika u domenu svog delovanja. Potpisnice Povelje će predlagati socijalne i afirmativne mere da bi se poboljšali uslovi obrazovanja za osetljive društvene grupacije. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Zdravstvena zaštita

Organizacije potpisnice Povelje prepoznaju važnost očuvanja zdravlja, podržavaju model univerzalnog pristupa zdravstvenoj zaštiti koji postoji u Srbiji, kao civilizacijske tekovine i zalagaće se da svi članovi i članice zajednice ostvare svoje pravo na taj model. Istovremeno, saradivaće u radu na promociji, preventivi, lečenju i smanjenju negativnih posledica po zdravlje. Prepreke u ostvarivanju kvalitetne zdravstvene zaštite su neprihvatljive i predstavljaju grubo kršenje ljudskih prava, te će organizacije potpisnice svojim aktivnostima ukazivati na hitnost rešavanja zdravstvenih problema koje postoje u zajednici, suočavajući se i sa uzrocima i sa posledicama. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Socijalna zaštita

Organizacije potpisnice Povelje pružiće aktivnu podršku u rešavanju socijalnih problema u zajednici i saradivaće aktivno na uspostavljanju efikasnog sistema socijalne zaštite koji treba da podržava ranjive i marginalizovane pojedince i grupe kojima je neophodna organizovana pomoć zajednice, zasnovanog na uspostavljanju i razvoju novih usluga u zajednici, promociji zajedničkih vrednosti u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti. Socijalna zaštita je program u kojem su zagarantovana jednaka prava za sve, osnaživanje za samostalan i produktivan život u društvu pojedinaca i porodica, kao i sprečavanje nastajanja i otklanjanja posledica socijalne isključenosti. Poštovanjem osnovnih načela socijalne zaštite čija je svrha dobrobit svih građana i građanki u lokalnoj zajednici, potrebno je zalagati se da svaki pojedinac i porodica ostvare minimum materijalne sigurnosti i nezavisnost u zadovoljavanju životnih potreba; dostupnost usluga i ostvarivanje prava na socijalnu zaštitu; jednake mogućnosti za samostalan život i podsticaj na socijalnu uključenost, očuvanje i unapređenje porodičnih odnosa, kao i poboljšanje rodne i međugeneracijske solidarnosti. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Životna sredina

Osnovni ciljevi politike životne sredine su očuvanje prirodnih vrednosti, promocija resursno - efikasne ekonomije i briga o javnom zdravlju. Organizacije pristupnice Povelji će težiti da deluju po ugledu na Arhusku konvenciju, tj. međunarodni pravni akt u vezi sa životnom sredinom i to u pristupačnosti informacijama, kao i u delu koji se odnosi na pravo javnosti na donošenje odluka i pravo na pravnu zaštitu. Potpisnici Povelje će promovisati osnovne instrumente politike borbe protiv klimatskih promena i to: dekarbonizaciju, povećanje upotrebe obnovljivih izvora energije i energetske efikasnost. Organizacije se obavezuju da će informisati, edukovati i podsticati sve zainteresovane strane na odgovorno ponašanje prema životnoj sredini koje se tiče borbe protiv klimatskih promena, upravljanje otpadom (sa posebnim akcentom na primarnu selekciju na izvoru), kvalitet vazduha, upravljanje vodama, zaštitu prirode i biodiverziteta, kontrolu industrijskog zagađenja i upravljanje rizicima, kontrolu hemikalija, GMO, upravljanje bukom i civilna zaštita. Osnovna načela politike životne sredine EU su: predostrožnost, prevencija, suzbijanje zagađenja na samom izvoru i princip „zagađivač plaća“, čiju implementaciju ćemo zagovarati. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Bezbednost u saobraćaju

Oblast bezbednosti koja ima sveobuhvatan uticaj na stanovništvo u svakodnevnom životu je bezbednost u saobraćaju. Sistemski uslovi za zaštitu ranjivih učesnika u saobraćaju su na niskom nivou, zbog čega se potpisnice Povelje zalažu za unapređenje istih kroz javno zagovaranje, organizovanje obuka i različitih akcija u javnom prostoru. Savet organizacija civilnog društva predlagaće predstavnike za Savete i radna tela Grada u ovoj oblasti, te inicirati učestvovanje u donošenju strateških odluka i akcionih planova na nivou Grada.

Mediji

Organizacije potpisnice Povelje uviđaju važnu ulogu medija u kreiranju javnog mnjenja, ali i činjenicu da medijski prostor koji obrađuju teme OCD nije uvek dovoljan i adekvatan, naročito u javnim medijskim servisima i ostalim medijima sa nacionalnom pokrivenošću. Radi efikasnijeg postizanja ciljeva zacrtanih u Povelji, organizacije potpisnice će posebnu pažnju obratiti na rad i saradnju sa medijima. Saradnja će biti zasnovana, ali ne i ograničena, na prosleđivanje informacija o zajedničkim/individualnim aktivnostima, senzibilizaciju i edukaciju.

Politička participacija

Organizacije pristupnice Povelje će težiti da svoje aktivnosti, članove/ice, lidere/ke i procese usmere ka značajnijem i vidljivijem političkom učešću na svim nivoima. Organizacije pristupnice će takođe težiti udruživanju u efikasnijem političkom učešću. Tako se prenose zahtevi i potrebe građana vlastima, omogućuje se sloboda izražavanja i delovanja i učimo se odgovornosti. Cilj nam je osnaživanje građana i njihovo aktivnije uključivanje u donošenje odluka u političkom, ekonomskom i društvenom životu, kao i podsticanje kreiranja javnih politika. Potpisnice Povelje će posebnu pažnju posvetiti višem stepenu uključivanja žena u političku participaciju na svim nivoima, naročito na lokalnom nivou i mesnim zajednicama.

VI Identitet Povelje

Vrednosti

Poštovanje univerzalnih ljudskih prava, solidarnost sa drugima, stavljanje korisnika/korisnica na prvo mesto, rodna ravnopravnost, posvećenost, nenasilno delovanje i komunikacija, maksimalano ulaganje u kvalitet usluga koje pružamo, profesionalnost i odgovornost prema partnerima, inovativnost.

Misija

Na temeljima solidarnosti civilno društvo Grada Šapca kroz zajedničko nastupanje, zalaže se za unapređenje kvaliteta života svih građanki i građana u našoj lokalnoj zajednici.

Vizija

Civilno društvo u Šapcu, primer dobre prakse u Srbiji.

VII Oblici i metode saradnje

Zajedničko strateško nastupanje

Uspostavljanje dogovora o objedinjenom pristupu rešavanju problema zajednice putem javnog zagovaranja i lobiranja podrške različitih organizacija, institucija i pojedinačnih saveznika u okviru ove Povelje.

Konsolidacija resursa

Mapiranje postojećih ekspertiza, ljudskih i finansijskih resursa i njihovo zajedničko strateško usmeravanje u domenima osnovnih strateških okvira delovanja definisanih u ovoj Povelji.

Profesionalizacija i jačanje stručnih kompetencija

Mapiranje potreba OCD u skladu sa postojećim aktivnostima i prioritetima; sistematski rad na uključivanju zajednice u rad OCD; razvoj znanja i veština aktivista.

Interna i eksterna komunikacija

Razmena informacija i koordinacija postojećih inicijativa; objedinjena komunikacija potreba naših korisnica i korisnika prema institucijama i jasni zahtevi za rešavanje problema u domenu socijalne uključenosti i prihvaćenosti; definisanje glavnih komunikacijskih ciljeva i taktika u vezi sa rešavanjem prioriternih problema zajednice.

Razvoj i unapređenje javnih politika

Prikupljanje podataka o problemima i načinu života osetljivih društvenih grupa, analize uporednih praksi i korišćenje podataka u definisanju mogućih načina rešavanja tih problema; debata o mogućim rešenjima; objedinjen nastup prema donosiocima odluka u cilju donošenja mera i procedura koje omogućavaju ostvarivanje prava i poboljšanje položaja građana i građanki, monitoring primene i efekata koje doneti zakoni, podzakonski akti i strategije na lokalnom i nacionalnom nivou i mere imaju na život ljudi.

Razvoj i unapređenje normativnog okvira

Predlaganje zasnovano na podacima i činjenicama za dalje razvijanje zakonodavnog okvira i strateških dokumenata i akcionih planova u pravcu zaštite prava i interesa građana i građanki; monitoring procesa implementacije postojećeg zakonodavstva, strategija i akcionih planova koji regulišu prava i položaj građana i građanki.

Razvoj i unapređenje servisa za osetljive društvene grupe

Zajednički rad na definisanju potreba zajednice, izgradnja i unapređenje podrške i sistematski rad na doseganju potencijalnih korisnika i korisnica iz društveno osetljivih grupa.

VIII Model saradnje

Dogovor o modelu saradnje, odnosno načinu donošenja odluka, te načina praćenja rada na sprovođenju Povelje je ključ uspešnog zajedničkog delovanja. Stoga je potrebno da se dogovoreni model saradnje dodatno razradi u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje. Pored definisanja procedura koje se tiču odlučivanja unutar mreže okupljene oko Povelje i načinima pristupanja i istupanja, organizacije potpisnice Povelje izradiće strategiju interne i eksterne komunikacije, kao i akcioni plan za primenu po strateškim okvirima Povelje (prva četiri okvira, strana 7). Osnaživanje svih organizacija potpisnica značajno je za uspeh sprovođenja Poveljom definisanih strateških ciljeva kao i saradnja između organizacija. Stoga će se u prvih šest meseci napraviti i analiza kapaciteta organizacija. U prvih šest meseci od potpisivanja organizacije potpisnice Povelje izradiće i etički kodeks kojim će dodatno urediti svoju saradnju.

Potpisivanjem Povelje organizacije pristupaju organizovanoj mreži koju čine sve članice potpisnice, a u skladu sa odlukom Saveta Povelje, mreža će biti i pravno registrovana. Organizacije se pristupanjem obavezuju na poštovanje dogovorene Povelje i preuzimaju odgovornost da aktivno sprovedu dogovorene planove kao i na sprovođenju dogovorenih planova, kako samostalno tako i u saradnji sa drugim organizacijama potpisnicama. Organizacije potpisnice obavezuju se na poštovanje drugih potpisnica, profesionalan odnos i postupanje u dobroj nameri kako bi se ujedinjeno delovanje oko zajedničkih ciljeva definisanih Poveljom odvijalo uz puno uvažavanje svih organizacija, njihovih aktivnosti i različitosti.

Članstvo u mreži

Pristupanje mreži je dobrovoljno. Povelji pristupaju organizacije svojim potpisom. Povelji mogu pristupiti sve organizacije civilnog društva, uključujući i neformalne grupe, koje imaju sedište na teritoriji Šapca.

Članice koje potpišu i pristupe Povelji u okviru inicijalne svečanosti potpisivanja, smatraće se članicama osnivačicama. Članice koje pristupaju mreži nakon ovog događaja, postaju članice mreže potpisivanjem Povelje, uz prethodnu preporuku najmanje jedne postojeće članice i u skladu sa procedurama odlučivanja o čemu će se organizacije detaljno usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje. Članstvo novih organizacija potvrđuje ili konačno odbija Savet mreže.

Istupanje iz mreže je dobrovoljno. Po istupanju organizacija potpisuje ispisnicu čiji će sadržaj biti dogovoren u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje.

Isključivanje iz mreže biće moguće ukoliko neka od organizacija potpisnica prekrši etički kodeks koji će organizacije potpisnice usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje.

Struktura mreže

Organizacije potpisnice će činiti Savet mreže. Način rada Saveta organizacija će usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje.

Svaka organizacija potpisnica delegira jednu osobu koja će u njeno ime imati mandat da donosi odluke u vezi sa Poveljom odnosno radom na njenom sprovođenju i definisanju dokumenata koji je dopunjuju. Svaka organizacija potpisnica odgovorna je za izbor osobe koju delegira te dvosmerni protok informacija prema drugim organizacijama okupljenim u mreži oko Povelje.

Pored Saveta mreže organizacije će formirati i radne grupe po temama/okvirima Povelje. Način funkcionisanja radnih grupa takođe će biti usaglašen u prvih šest meseci od potpisivanja Platforme.

Savet mreže može osnivati i druga tela, u skladu sa potrebama i interesima članica mreže.

Odlučivanje

Organizacije potpisnice odlučivaće većinom prisutnih (minimum 2/3 potpisnica mora biti prisutno), ili dvotrećinskom većinom u zavisnosti od pitanja koje je predmet odlučivanja a o čemu će se organizacije detaljno usaglasiti u prvih šest meseci od potpisivanja Povelje. Prilikom odlučivanja jedna organizacija će imati jedan glas. Takođe, ukoliko nije moguće sastati se, organizacije zbog kvoruma mogu glasati i mailom ili telefonom.

Komunikacija

U prvih šest meseci od potpisivanja Povelje organizacije potpisnice doneće strategiju komunikacije kojom će definisati internu i eksternu komunikaciju mreže. Prilikom definisanja pravila interne komunikacije uvažiće se postojeći resursi i već izgrađeni načini komunikacije. Prilikom izrade komunikacione strategije, definisaće se i terminologija koju koristimo u svakodnevnoj komunikaciji, kako u okviru Povelje, tako i u odnosima sa javnošću i medijima.

Koordinacija mreže

Mrežu koordinira Savet mreže. Na operativnom nivou u prvih šest meseci funkciju koordinacije obavljaće izabrana organizacija ili organizacije, a organizacije potpisnice se obavezuju da će u tom periodu razraditi i način koordinacije mreže i izgraditi temelje koji će garantovati efikasnu koordinaciju i nakon preuzimanja te funkcije. Dok se drugačije ne dogovori, koordinacija se odnosi na dogovor u vezi sa potpisivanjem Povelje, izradu akcionih planova i svih pratećih dokumenata kojim će se definisati implementacija Povelje, kao i puna podrška radu pojedinačnih članica Povelje na vlastitim inicijativama u pokretanju zajedničkih projekata.

Vremensko trajanje i stupanje na snagu

Povelja reflektuje, prati i pomaže poštovanje prava i poboljšanje kvaliteta života građana/ki kroz podršku saradnji OCD pa ostaje otvorena za eventualne dopune i izmene strateških okvira.

IX Izjava o pristupanju

Podsećamo da su sva ljudska bića rođena slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima te da su ljudska prava univerzalna, nedeljiva i nerazdvojivo povezana. Pozivajući se na međunarodne pravne standarde, Ustav Republike Srbije i pozitivno pravne propise u oblasti zaštite prava na udruživanje, osvrćemo se na civilizacijsko iskustvo udruživanja građana i građanki širom sveta; okupljene organizacije civilnog društva vođene svrhom svog postojanja (zaštita dostojanstva svakog građanina/ke), svojim potpisom pristupaju ovom dokumentu u celosti kao izrazu jasne namere i snažne volje da će zajedno raditi na poboljšanju kvaliteta života i unapređenju ljudskih prava i dostojanstva građana/ki.

Ime organizacije: **Gradska Organizacija Invalida rada Šabac**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Miroslava Savković**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje likovnih stvaralaca Šapca**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Slobodan Peladić**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Caritas Šabac**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Miroljub Nikolić**, predsednik

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Kolektiv = nezavisna umetnička asocijacija**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Slobodan Peladić**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje Svetlost**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Gordana Mandić Radosavljević**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Savez udruženja Roma zapadne Srbije**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Dragan Vasiljković**, predsednik

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Asocijacija DUGA**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Aleksandar Prica**, predsednik Upravnog Odbora

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Krug 10 – udruženje likovnih stvaralaca**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Dunja Puzić**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **"Dante Alighieri"**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Miroljub Nikolić**, predsednik

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Kombinart**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Dragana Djurđević**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Humanitarno udruženje "Ana"**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Vesna Milekić**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Holodrom**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Filip Kovačević**, predsednik

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Vozi ulice**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Nemanja Marjanović**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje ljubitelja devete umetnosti "Biberče"**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Svetlana Obradović**

Potpis: M.P.

Ime organizacije:
Udruženje dijaliziranih, transplantiranih i bubrežnih invalida „Čivija“
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Slavko Nikolić**, predsednik

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Akademija Saša**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Aleksandar Vasiljković**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Inicijativa Sačuvajmo Dom JNA**
Ime i prezime ovlašćenog lica: arh. **Marko Gavrilović**

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **UG "Liga za zdravlje"**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Biljana Mrkonjić**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje hranitelja Beograd podružnice Šabac, Valjevo i Loznica**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Branislava Matić**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Edukativno - inkluzivni centar Roma Šabac**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Dragana Stanković**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje Mišar**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Dragica Jovanović**, predsednica

Potpis: M.P.

Ime organizacije: **Udruženje poslovnih žena ŠAPČANKE**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Marija Ivanković**, predsednica

Potpis:

M.P.

Ime organizacije: **Udruženje Poljoprivrednik**
Ime i prezime ovlašćenog lica: **Đorđe Živković**

Potpis:

M.P.

U Šapcu, 26. decembra 2017. godine.

POVELJA Organizacija civilnog društva Šapca